

תורה ושרח

בראשית

ויגש

השלום אביכם הזקן אשר
 אמרתם העודנו חי: ויאמרו
 שלום לעבדה לאבינו עודנו
 חי ויקרו וישתחו: וישא עיניו
 וירא את בנימין אחיו בן-אמו
 ויאמר הזה אחיכם הקטן
 אשר אמרתם אלי ויאמר
 אלהים יחנה בני: וימהר יוסף
 כי-נכמרו רחמיו אל-אחיו
 ויבקש לבכות ויבא החדרה
 ויבך שמה: וירחץ פניו ויצא
 ויתאפק ויאמר שימו לחם:
 וישימו לו לבדו ולהם לבדם
 ולמצרים האכלים אתו
 לבדם כי לא יוכלון המצרים
 לאכל את-העברים לחם כי-
 תועבה הוא למצרים: וישבו
 לפניו הבכר כבכרתו והצעיר
 כצערתו ויתמהו האנשים איש
 אל-רעהו: וישא משאת מאת
 פניו אלהם ותרב משאת
 בנימן ממשאת כלם חמש
 מדא ידות וישתו וישכרו עמו: ויצו
 את-אשר על-ביתו לאמר
 מלא את-אמתחת האנשים
 אכל כאשר יוכלון שאת ושים
 כסף-איש בפיו אמתחתו:
 ואת-גביעי גביע הכסף תשים
 בפיו אמתחת הקטן ואת כסף
 שברו ויעש כדבר יוסף אשר

וישתחו

ג דבר: הבקר אור והאנשים
 ד שלחו המה וחמריהם: הם
 יצאו את-העיר לא הרחיקו
 ויוסף אמר לאשר על-ביתו
 קום רדף אחרי האנשים
 והשגתם ואמרת אלהם למה
 שלמתם רעה תחת טובה:
 ה הלוא זה אשר ישתה אדני בו
 והוא נחש ינחש בו הרעתם
 ו אשר עשיתם: וישגם וידבר
 אלהם את-הדברים האלה:
 ויאמרו אליו למה ידבר אדני
 כדברים האלה חלילה לעבדיך
 ח מעשות כדבר הזה: הן כסף
 אשר מצאנו בפני אמתחתינו
 השיבנו אליה מארץ כנען
 ואיך נגנב מבית אדניך כסף או
 ט זהב: אשר ימצא אתו מעבדיך
 ומת וגם-אנחנו נהיה לאדני
 ו לעבדים: ויאמר גם-עתה
 כדבריכם כן-הוא אשר ימצא
 אתו יהיה-לי עבד ואתם תהיו
 יא נקים: וימהרו ויורדו איש את-
 אמתחתו ארצה ויפתחו איש
 יב אמתחתו: ויחפש בגדול החל
 ובקטן כלה וימצא הגביע
 יג באמתחת בנימן: ויקרעו
 שמלתם ויעמס איש על-
 יד חמרו וישבו העירה: ויבא
 יהודה ואחיו ביתה יוסף והוא

עודנו שם ויפלו לפניו ארצה:
 טו ויאמר להם יוסף מה-המעשה
 הזה אשר עשיתם הלא
 ידעתם כי-נחש ינחש איש
 טז אשר כמני: ויאמר יהודה מה-
 נאמר לאדני מה-נדבר ומה-
 נצטדק האלהים מצא את-עון
 עבדיך הננו עבדים לאדני גם-
 אנחנו גם אשר-נמצא הגביע
 יז בידו: ויאמר חלילה לי
 מעשות זאת האיש אשר
 נמצא הגביע בידו הוא יהיה-
 לי עבד ואתם עלו לשלום
 אל-אביכם:
 יח ויגש אליו יהודה ויאמר
 כי אדני ידבר-נא עבדה דבר
 באזני אדני ואל-יחר אפה
 יט בעבדה כי כמוה כפרעה: אדני
 שאל את-עבדיו לאמר היש-
 כ לכם אב או-אח: ונאמר אל-
 אדני יש-לנו אב זקן וילד
 זקנים קטן ואחיו מת ויותר
 הוא לבדו לאמו ואביו אהבו:
 כא ותאמר אל-עבדיך הורדהו
 אלי ואשימה עיני עליו:
 כב ונאמר אל-אדני לא-יוכל
 הנער לעזב את-אביו ועזב
 כג את-אביו ומת: ותאמר אל-
 עבדיך אם-לא ירד אחיכם
 הקטן אתכם לא תספון

- הוודא פיצה אלדי וגדנא פי תים עדלנא רגענא אליך מן ארץ כנען וכיף נסרוק מן בית אסתדאך פיצה או דהב: 9. אשר - אלדי ינווגיד מעו <מן עבידך ויקתאל ואיצא ניחנא ניכון לאסתדי לעביד: 10. ויאמר - וקאל איצה הלאן כיכלמכון חק הוא אלדי ינווגיד מעו> יכון לי עבד ואנתו תכוננו בריין: 11. וימהרו - וסתעגלו ונזלו רגול אלא עידלו ארץ ופתחו רגול עידלו: 12. ויחפש - ופתש פיל כביר בידי ופיל זגיר כמל ונווגאד אלקדאח פי עידיל בנימין: 13. ויקדעו - וסקו אתייבהון וחמל רגול עלא חמרו ורגעו לל קרייה: 14. ויבא - ואיגא יהודה ואכוותו לבית יוסף והוא עאדו תם ונטבו קידמו על ארץ: 15. ויאמר - וקאל ליהון יוסף איש צנעא האדי אלדי צניעתו הוולא ערפתו אין תנגים ינגים רגול אלדי מיתלי: 16. ויאמר - וקאל יהודה איש נקול לסידי איש נכלים ואיש נעדאל אלרב וגיד אלא דנב עבידך הוודאנא עביד לסידי איצא נחנא איצא אלדי נווגאד אלקדח פי ידו: 17. ויאמר - וקאל חשא לי מן אצנע האדי רגול אלדי נווגאד אלקדאח פי ידו הוא יכון לי עבד ואנתו טלאעו לי סלאם אלא אבוכון: 18. ויגש - ותקדם אליה יהודה ויגש וקאל ברכול סידי יכלים הלאן עבדך כלאם פי חצרות סידי ולא ישתאד גצבך פי עבדך אין מתלך מיתיל פרעון: 19. אדני - סידי סאל אלא עבידו קאילא אנכאן מווגוד ליכון אב או אך: 20. ונאמר - וקלנא אלא סידי מווגוד לינא אב כתייאר וולאד כתייריה זגיר ואכו מת ותבקא הוא לווחדו לאימו ואבו בחיבו: 21. ותאמר - וקילית אלא עבידך נזלו אליי ואגעל עני עליה: 22. ונאמר - וקלנא אלא סידי לם יגעיר אלגולם ליתרוך אלא אבו ויתרוך אלא אבו וימות: 23. ותאמר - וקילית אלא עבדך אנכאן לם

ויגש

אנכאן עאדו עאייש: 28. ויאמרו - וקאלו סלאם לעבדך לאבונא עאדו עאייש ורכעו וסגרו: 29. וישא - ורפע עיונו ונצר אלא בנימין אכו איבין אמו וקאל אנכאן הדא אכוכון אלזגיר אלדי קילתו אליי וקאל אלרב יחין עליך יא בני: 30. וימהר - וסתעגל יוסף אין אתרחבלו רחמתו אלא אכו ופתש ליבכי ואיגא לל קביה וביכי תם: 31. וירחץ - <וכסל> וגהו וכרג ותקווא וקאל געלו טועאם: 32. וישימו - וגעלו לו לווחדו וליהון לווחדהון ולל מצרין אלאכלין מעו לווחדהון אין לם יגצרו אלמצריין ליכלו מע אליהוד טועאם אין כריהא היא למצר: 33. וישבו - וגלסו קידמו אלכביר כי כיברו ואלזגיר כיוזגרו ותעגבו אלרגל רגול אלא רפיקו: 34. וישא - <וכלקן> וכלע כליע מן קידמו אליהון וכתרית כלעית בנימין מן כלעית כלהון כמס טוק ושרבו וסכרו מעו:

מד

1. ויצו - ווצא אלא אלדי וכיל עלא ביתו קאיילא מאלי אלא עדל אלרגל מגל כאלדי יגצרו יחמלו וגעל פיצת אלרגול פי תים עידלו: 2. ואת - ואלא קרחי קדח אלפיצה תגעל פי תים עידיל אלזגיר ואלא פיצת ביעו ועיניע כי כאלם יוסף אלדי כלם: 3. הבקר - אלציביח צווא ואלרגל אנבעתו הימא וחמירהון: 4. הם - הימא כרגו מן אלקרייה לם בעאדו ויוסף קאל לאלדי וכיל עלא ביתו קום רגוד וורא אלרגל ותלחקהון ותקול אליהון אליש גזיתו רדאויה עוויץ חסניה: 5. הלוא - הוולא הדא אלדי ישרב סידי פי והוא תנגים ינגים פי אסייתו אלדי צינעתו: 6. וישגם - ולחקהון וכלם אליהון אלא אלכלאם הדולי: 7. ויאמרו - וקאלו אליה אליש יכלים סידי כי כאלם הדולי חשא לעבידך מן נצנע כי כלאם הדא: 8. הן

מד

30. נכמדו - התגללו, בעקבות ת"א. בנ: הימיו - נתחטמו. החדרה - ב: ללמכדע - חדר פנימי. 34. וישא - התיקן על פי ב: וכלע, ג: ורפאע כולאע - וישא מתנות (כנדים).

2. שברו - סכירתו. ב: מישתרא - קנייה. 9-10. חמר בכתב היד,

וההשלמות על פי ב. 14. ויפלו - ב: וויקעו - טילה נרדפת. 16. נצמדק - נתצדק. 20. זקנים - ב: שיכוכייה - זקנה; ג: שיכוכייה - צורה אחרת של שם זה. 23. פני - ב: הצרתי - כבודי, וכן בפסוק 26.

כד לראות פני: ויהי פי עלינו אל-
 עבדך אבי ונגד-לו את דברי
 כה אדני: ויאמר אבינו שבו
 ט שברו-לנו מעט-אכל: ונאמר
 לא נוכל לרדת אם-יש אחינו
 הקטן אתנו וירדנו כי-לא
 נוכל לראות פני האיש ואחינו
 כז הקטן איננו אתנו: ויאמר
 עבדך אבי אלינו אתם ידעתם
 כח כי שנים ילדה-לי אשתי: ויצא
 האחד מאתי ואמר אך טרף
 טרף ולא ראיתיו עד-הנה:
 כט ולקחתם גם-את-זה מעם פני
 וקרהו אסון והורדתם את-
 ל שיבתי ברעה שאלה: ועתה
 כבאי אל-עבדך אבי והנער
 איננו אתנו ונפשו קשורה
 לא שנפשו: והיה כראותו כי-אין
 הנער ומת והורידו עבדיך
 את-שיבת עבדך אבינו ביגון
 לב שאלה: כי עבדך ערב את-
 הנער מעם אבי לאמר אם-לא
 אביאנו אליך וחטאתי לאבי
 לג כל-הימים: ועתה ישב-נא
 עבדך תחת הנער עבד לאדני
 לד והנער יעל עם-אחיו: כי-אין
 אעלה אל-אבי והנער איננו
 אתי פן אראה ברע אשר
 מה^א ימצא את-אבי: ולא-יכל יוסף
 להתאפק לכל הנצבים עליו

ויקרא הוציאו כל-איש מעלו
 ולא-עמד איש אתו בהתודע
 ב יוסף אל-אחיו: ויתן את-קלו
 בבכי וישמעו מצרים וישמע
 ג בית פרעה: ויאמר יוסף אל-
 אחיו אני יוסף העוד אבי חי
 ולא-יכלו אחיו לענות אתו
 ד כי נבהלו מפניו: ויאמר יוסף
 אל-אחיו גשו-נא אלי ויגשו
 ויאמר אני יוסף אחיכם אשר-
 ה מכרתם אתי מצרימה: ועתה
 אל-תעצבו ואל-יחר בעיניכם
 כי-מכרתם אתי הנה פי
 למחיה שלחני אלהים
 ו לפניכם: כי-זה שנתים הרעב
 בקרב הארץ ועוד חמש שנים
 אשר אין-חריש וקציר:
 ז וישלחני אלהים לפניכם
 לשום לכם שארית בארץ
 ולהחיות לכם לפליטה גדלה:
 ח ועתה לא-אתם שלחתם אתי
 הנה פי האלהים וישוימני לאב
 לפרעה ולאדון לכל-ביתו
 ומשל בכל-ארץ מצרים:
 ט מהרו ועלו אל-אבי ואמרתם
 אליו כה אמר בנה יוסף שמני
 אלהים לאדון לכל-מצרים
 י רדה אלי אל-תעמד: וישבת
 בארץ-גשן והיית קרוב אלי
 אתה ובניך ובני בניך וצאנך

ובקרה וכל-אשר-לך:
 יא וכלכלתי אתך שם כי-עוד
 חמש שנים רעב פן-תורש
 אתה וביתך וכל-אשר-לך:
 יב והנה עיניכם ראות ועיני אחי
 בנימין כי-פי המדבר אליכם:
 יג והגדתם לאבי את-כל-כבודי
 במצרים ואת כל-אשר ראיתם
 ומהרתם והורדתם את-אבי
 יד הנה: ויפל על-צוארי בנימן-
 אחיו ויבך ובנימן בכה על-
 טו צואריו: וינשק לכל-אחיו
 ויבך עלהם ואחרי כן דברו
 טז אחיו אתו: והקל נשמע בית
 פרעה לאמר באו אחי יוסף
 ויטב בעיני פרעה ובעיני
 יז עבדיו: ויאמר פרעה אל-יוסף
 אמר אל-אחיה זאת עשו טענו
 את-בעירכם ולכו-באו ארצה
 יח כנען: וקחו את-אביכם ואת-
 בתיכם ובאו אלי ואתנה לכם
 את-טוב ארץ מצרים ואכלו
 טו את-חלב הארץ: ואתה
 צויתה זאת עשו קחו-לכם
 מארץ מצרים עגלות לטפכם
 ולנשיכם ונשאתם את-אביכם
 כ ובאתם: ועיניכם אל-תחס
 על-כליכם כי-טוב כל-ארץ
 כא מצרים לכם הוא: ויעשו-כן
 בני ישראל ויתן להם יוסף

ביעתו אלי הינא אין לל קות בעתני אלרב קדמכון: 6. כי
 - אין האדא סנתין גוע פי מאבין אלארץ ועאד כמס סנין
 אלדי לים חרית וחציד: 7. וישלחני - ובעתני אלרב
 קדמכון לאגעל ליכון בקייה פיל ארץ וליאעייש ליכון
 לתכולצה עצימיה: 8. ועתה - והלאן ל(א)ם אינתו בעתו
 אלי להינא אין אלרב וגעלני לל אב לפרעון וליל סיד
 לגמיע אהל ביתו וחכים פי גמיע ארץ מצר: 9. מהרו -
 סתעגלו וטלעו אלא אבי ותקולו אליה כידא קאל בנך יוסף
 געלני אלרב לל סיד לגמיע מצרין נזיל אלי לא תתעווק:
 10. וישבת - ותגלוס פי ארץ גושן ותכון קריב אללי אנתא
 ובניך ובנין בניך וגנמך ובקרך וגמיע אלדי לך:
 11. וכלכלתי - ואקווית אלך תם אין עאד כמס סנין גוע
 לילא תפקאר אנתא ואהל ביתך וגמיע אלדי לך:
 12. והנה - והוודא עיונכון נצרת ועיון אכי בנימין אין פי
 ליסיאנכון אנא מכלים אליכון: 13. והגדתם - ותכברו
 לאבי אלא גמיע כראמי פי מצר ואלא גמיע אלדי נצרתו
 ותסתעגלו ותנזלו אלא אבי להינא: 14. ויפל - ונטב עלא
 ענוק בנימין אכו וביכי ובנימין ביכי עלא ענקו: 15. וינשק
 - וקבל לגמיע אכוותו וביכי עליהון ובעד דאליך כלמו
 אכוותו מעו: 16. והקל - ואלחיס נסמע בית פרעון
 קאיילא איגו אכוות יוסף וחסין פי חצרית פרעון ופי חצרית
 עבידו: 17. ויאמר - וקאל פרעון אלא יוסף קול אלא
 אכוותך האדי צנעו חמלו אלא דוובכון ומצו ואדו ארץ
 כנען: 18. וקחו - וכידו אלא אבוכון ואלא אהל ביותכון
 ותעו אלי ואעטי ליכון אלא כיר ארץ מצר וכילו אלא כאץ
 אלארץ: 19. ואתה - ואנתה אתווצית האדי צנעו כידו
 ליכון מן ארץ מצר ערבנאת לטפלכון ולנסוונכון ותחמלו
 אלא אבוכון ותיגו: 20. ועינכם - ועיונכון לא תשפיק
 עלא אווניכון אין כיר גמיע ארץ מצר ליכון הוא:
 21. ויעשו - וצינעו כידא בנין ישראל ועטא ליהון יוסף

ינזיל אכוכון זגיר מעכון לם תעווצו לתנצרו וגהיי:
 24. ויהי - וכאן אין טלענא אלא עבדך אבי וכברנא לו
 אלא כלם סידי: 25. ויאמר - וקאל אבונא רגעו שרתו
 לינא מן קליל למגאל: 26. ונאמר - וקלנא לם נגציר
 לננזיל אנכאן מווגוד זגיר מענא וננזיל אין לם נגציר
 לננצור וגה אלרגול ואכונא זגיר ליסו מענא: 27. ויאמר
 - וקאל עבדך אבי אלינא אנתו ערפתו אין תנין ולדית לי
 זוגתי: 28. ויצא - וכרג אלואחיד מן ענדי וקילית פקט
 כסף אנכסף ולם נצרתו חיתא הלאן: 29. ולקחתם -
 ותכדו איצא אלא האדא מן קידמי ויצדפו מות ותנזלו אלא
 שיבתי פי רדאווייה לל קבר: 30. ועתה - והלאן כימגי
 אלא עבדך אבי ואלגולאם ליסו מענא ונפסו עזיזיה עאליה
 מיתיל נפסו: 31. והיה - ויכון כינצורו אין ליס אלגולאם
 וימות וינזלו עבידך אלא שיבת עבדך אבונא פיל כדאר
 קבר: 32. כי - אין עבדך כיפיל אלא אלגולאם מן ענד
 אבי קאיילא אנכאן לם אגיבו אליך ואכטא לאבי טול
 אלאיאם: 33. ועתה - והלאן יגלוס הלאן עבדך עוויץ
 אלגולאם עבד לסידי ואלגולאם יטלע מע אכוותו: 34. כי
 - אין כיף אטלע אלא אבי ואלגולאם ליסו מעי לילא אנצור
 פיל ראדי אלדי יווגד אלא אבי:

מה

1. ולא - ולם יגציר יוסף לסתחמיל לגמיע אלמנתצבים <!>
 עליה ונדא כריגו גמיע רגול מן עליי ולם וקיף רגול מעו
 פיתעירוף יוסף אלא אכוותו: 2. ויתן - וגעל אלא צוטו
 פיל ביכא וסמעו מצריין ונסמע בית פרעון: 3. ויאמר -
 וקאל יוסף אלא אכוותו אנא יוסף אנכאן עאד אבי עאייש
 ולם יגצרו אכוותו ליגוובו אלו אין נדהשו מן קידמו:
 4. ויאמר - וקאל יוסף אל אכוותו תקדמו הלאן אללי
 ותקדמו וקאל אנא יוסף אכוון אלדי ביעתו אלי למצר:
 5. ועתה - והלאן לא תתכדו ולא ישתאד פי חצרתכון אין

פרעה - ב: אנשי בית פרעה, כת"א (אנש בית פרעה), וכן בפסוק 8.
 3. חי - ב: טייב - נרדפים. 6. למחיה - ג כתרנומו. ב: למעשייה -
 לפרנסה. 9. תעמד - תתעכב, כת"א. 10. וחיית - ב: ותיציר -
 נרדפים. 16. והקל - ב: ואלצוט - נרדפים. 21. עגלות - ג: עגלות.

26. נוכל - נגציר = נקדר, וכן בהמשך הפסוק. וכן להלן טה 1, 3 ועוד.
 29. שאלה - לקבר, וכן בפסוק 31.

מה

1. להתאסף - לשאת. בג: לייתקוה - להתחוק. חנצבים - אלמנתצבים,
 נגדר אחר סיומת הרבים בעברית. ב: אלמנתצבין, כנדרש. 2. בית

עגלות על-פי פרעה ויתן להם
 כב צדה לדרך: לכלם נתן לאיש
 חלפות שמלת ולבנימן נתן
 שלש מאות פסף וחמש חלפת
 כג שמלת: ולאביו שלח כזאת
 עשרה חמרים נשאים מטוב
 מצרים ועשר אתנת נשאת
 בר ולחם ומזון לאביו לדרך:
 כד וישלח את-אחיו וילכו ויאמר
 כה אלהם אל-תרגזו בדרך: ויעלו
 ממצרים ויבאו ארץ כנען אל-
 ט יעקב אביהם: ויגדו לו לאמר
 עוד יוסף חי וכי-הוא משל
 בכל-ארץ מצרים ויפג לבו כי
 כו לא-האמין להם: וידברו אליו
 את כל-דברי יוסף אשר דבר
 אלהם וירא את-העגלות
 אשר-שלח יוסף לשאת
 אתו ותחי רוח יעקב אביהם:
 חמישי כח ויאמר ישראל רב עוד-יוסף
 בני חי אלקה ואראנו בטרם
 מא אמות: ויסע ישראל וכל-
 אשר-לו ויבא בארה שבע
 ויזבח זבחים לאלהי אביו
 ב יצחק: ויאמר אלהים |
 לישראל במראת הלילה
 ויאמר יעקב | יעקב ויאמר
 ג הנני: ויאמר אנכי האל
 אלהי אביך אל-תירא מרדה
 מצרימה כי-לגוי גדול אשימך

ד שם: אנכי ארד עמך מצרימה
 ואנכי אעלה גם-עלה ויוסף
 ה ישית ידו על-עיניו: ויקם
 יעקב מבאר שבע וישאו בני-
 ישראל את-יעקב אביהם
 ואת-טפם ואת-נשיהם
 בעגלות אשר-שלח פרעה
 ו לשאת אתו: ויקחו את-
 מקניהם ואת-דכושם אשר
 רכשו בארץ כנען ויבאו
 מצרימה יעקב וכל-זרעו
 ז אתו: בניו ובני בניו אתו בנותיו
 ובנות בניו וכל-זרעו הביא
 אתו מצרימה:
 ח ואלה שמות בני-ישראל
 הבאים מצרימה יעקב ובניו
 ט בכר יעקב ראובן: ובני ראובן
 חנוך ופלוא וחצרן וכרמי:
 י ובני שמעון ימואל וימין
 ואהר ויכין וצחר ושואל בן-
 יא הכנענית: ובני לוי גרשון קהת
 יב ומררי: ובני יהודה ער ואונן
 ושלח ופרץ וזרח וימת ער
 ואונן בארץ כנען ויהיו בני-
 יג פרץ חצרן וחמול: ובני יששכר
 יד תולע ופוא ויוב ושמרון: ובני
 זבלון סרד ואלון ויחלאל:
 טו אלה | בני לאה אשר ילדה
 ליעקב בפרץ ארם ואת דינה
 בתו כל-נפש בניו ובנותיו

טז שלשים ושלש: ובני גד צפיון
 וחגי שוני ואצבן ערי וארודי
 יז ואראלי: ובני אשר ימנה
 וישוה וישוי ובריעה ושרח
 אחתם ובני בריעה חבר
 יח ומלכיאל: אלה בני זלפה
 אשר-נתן לבן ללאה בתו ותלד
 את-אלה ליעקב שש עשרה
 יט נפש: בני רחל אשת יעקב
 כ יוסף ובנימן: ויולד ליוסף
 בארץ מצרים אשר ילדה-לו
 אסנת בת-פוטי פרע כהן אן
 כא את-מנשה ואת-אפרים: ובני
 בנימן בלע ובכר ואשבל גרא
 ונעמן אחי וראש מפים וחפים
 כב וארד: אלה בני רחל אשר ילד
 ליעקב כל-נפש ארבעה עשר:
 כג ובני-דן חשים: ובני נפתלי
 יחצאל וגוני ויצר ושלם:
 כד אלה בני בלהה אשר-נתן לבן
 לרחל בתו ותלד את-אלה
 ט ליעקב כל-נפש שבעה: כל-
 הנפש הבאה ליעקב מצרימה
 יצאו ירכו מלבד נשי בני-
 יעקב כל-נפש ששים ושש:
 כו ובני יוסף אשר-ילד-לו
 במצרים נפש שנים כל-הנפש
 לבית-יעקב הבאה מצרימה
 שבעים:
 שישו כח ואת-יהודה שלח לפניו ס

סאמי בנין ישראל איגו למצר יעקוב ובנינו בכיר יעקוב ראובן: 9. ובני - ובנין ראובן חנוך ופלוא חצרון וכרמי: 10. ובני - ובנין שמעון ימואל וימין ואוהד ויכין וצוחר ושואל איבין הכנענית: 11. ובני - ובנין לוי גרשון קהת ומררי: 12. ובני - ובנין יהודה ער ואונן ושלה ופרץ וזרח ומת ער ואונן פי ארץ כנען וכאנו בנין פרץ חצרון וחמול: 13. ובני - ובנין יששכר תולע ופוא ויוב ושמרון: 14. ובני - ובנין זבולון סרד ואלון ויחלאל: 15. אלה - הדולי בנין לאה אלדי ולדית ליעקוב פי פדן ארם ואלא דינה בנתו גמיע נפש בנינו ובנתו תלאתה ותלתין: 16. ובני - ובנין גד צפיון וחגי שוני ואצבן ערי וארודי ואראלי: 17. ובני - ובנין אשר ימנה וישוה וישוי ובריעה ושרח אכתהון ובנין בריעה חבר ומלכיאל: 18. אלה - הדולי בנין זלפה אלדי עטא לבן ללאה בנתו וולדית אלא הדולי ליעקוב סיתעשר נפש: 19. בני - בנין רחל זוגית יעקוב יוסף ובנימין: 20. ויולד - ונוולד ליוסף פי ארץ מצר אלדי ולדית לו אסנת בינית פוטי פרע כביר און אלא מנשה ואלא אפרים: 21. ובני - ובנין בנימין בלע ובכר ואשביל גרא ונעמן אחי וראש מפים וחפים וארד: 22. אלה - הדולי בנין רחל אלדי נוולאד ליעקוב גמיע נפש ארבתעשר: 23. ובני - ובנין דן חשים: 24. ובני - ובנין נפתלי יחצאל וגוני ויצר ושלם: 25. אלה - הדולי בנין בלהה אלדי עטא לבן לרחל בנתו וולדית אלא הדולי ליעקוב גמיע נפש סבעה: 26. כל - גמיע אלנפס אל איגא ליעקוב למצר כרגין ורכו מנגיר נסוואן בנין יעקוב גמיע נפש סיתה וסיתין: 27. ובני - ובנין יוסף אלדי נוולד לו פי מצר נפש תנין גמיע אלנפס לבית יעקוב אל איגא למצר סבעין: 28. ואת - ואלא יהודה בעת קידמו אלא יוסף

ערבנאת עלא קול פרעון ועטא ליהון זיוודיה ליטריק: 22. לכלם - לכילהון עטא לירגול בדלאת אתייב ולבנימין עטא תלת מיאית פיעה וכמס בדלאת אתייב: 23. ולאביו - ולאבו בעת כיהאדי עשר חאמיר מחמלין מן כיר מצר ועשר אתנאת מחמלת מגאל וטועם וקות לאבו ליטריק: 24. וישלח - ובעת אללא אכוותו ומציו וקאל אליהון לא תתכצמו פי טריק: 25. ויעלו - וטלעו מן מצר ואיגו ארץ כנען אללא יעקוב אבוהון: 26. ויגידו - וכברו לו קאיילא עאד יוסף עאייש ואין הוא חאכים פי גמיע ארץ מצר וראח קלבו אין לם צדק ליהון: 27. וידברו - וכלמו אליה אללא גמיע כלם יוסף אלדי כלם אליהון ונצר אללא אלערבנאת אלדי בעת יוסף ליחמיל אלו ותגלית רוח לימקדסיה עלא יעקוב אבוהון: 28. ויאמר - וקאל ישראל כפאיה עאד יוסף בני עאייש אמצו ואנצרו קבל מא אמות:

מו

1. ויסע - ורחיל ישראל וגמיע אלדי לו ואיגא לביר אלסאביע ודבח דבאייח לאילה אבו יצחק: 2. ויאמר - וקאל אלרב לישראל פי מנצר אלליל וקאל יעקוב יעקוב וקאל הוודאני: 3. ויאמר - וקאל אנא טאיק אילה אבוך לא תכאף מן תנזיל למצר אין לשעיב עצים אגעלך תם: 4. אנכי - אנא אנזיל מעך למצר ואנא אטלעך איצה טלוע ויוסף יגעל ידו עלא עיניך: 5. ויקם - וקם יעקוב מן ביר סאביע וחמלו בנין ישראל אללא יעקוב אבוהון ואלא טפלהון ואלא נסוונהון פיל ערבנאת אלדי בעת פרעון ליחמיל אלו: 6. ויקחו - ואכדו אללא בושהון ואלא כסבהון אלדי כיסבו פי ארץ כנען ואיגו למצר יעקוב וגמיע נסלו מעו: 7. בניו - בנינו ובנין בנינו מעו בנאתו ובנאת בנינו וגמיע נסלו גאב מעו למצר: 8. ואלה - והדולי

מו

28. לחורת - לפנות, בעקבות ת"א (לפנאה). ב: לידיל. ג: לידול - להראות. שני הפירושים אצל רש"י: כתרנומו. לפנות לו מקום ולהורות היאך יתישב בה. גשנה - השאיר את השם עם ה"א המגמה. ב: לגושן.

22. כמף - ב: קירש - גרוש. 24. תרגזו - תריבו, וכן ג. ב: תיתקתלו - תריבו - נרדפים. 26. ויסג לבו - והלך לבו, וראה רש"י: נחלק לבו, והלך מלהאמין. בג: וארתכא קלבו - ונחלש לבו. 27. ותחי רוח - והתגלתה רוח הקודש. בג: וחלית אלהם אלנכווה - ושרתה רוח הנכוואה, בעקבות ת"א (ושרת רוח קודשא).

אל-יוסף להזרית לפניו גשנה
 כט ויבאו ארצה גשן: ויאסר יוסף
 מרכבתו ויעל לקראת-ישראל
 אביו גשנה וירא אליו ויפל
 על-צואריו ויבך על-צואריו
 ל עוד: ויאמר ישראל אל-יוסף
 אמותה הפעם אחרי ראותי
 לא את-פניך כי עודך חי: ויאמר
 יוסף אל-אחיו ואל-בית אביו
 אעלה ואגידה לפרעה ואמרה
 אליו אחי ובית-אבי אשר
 בארץ-כנען באו אלי:
 לב והאנשים רעי צאן כי-אנשי
 מקנה היו וצאנם ובקדם וכל-
 לב אשר להם הביאו: והיה כי-
 יקרא לכם פרעה ואמר מה-
 לד מעשיכם: ואמרתם אנשי
 מקנה היו עבדיך מנעורינו
 ועד-עתה גם-אנחנו גם-
 אבותינו בעבור תשובו בארץ
 גשן כי-תועבת מצרים כל-
 מזא רעה צאן: ויבא יוסף ויגד
 לפרעה ויאמר אבי ואחי
 וצאנם ובקדם וכל-אשר להם
 באו מארץ כנען והנם בארץ
 ב גשן: ומקצה אחיו לקח
 חמשה אנשים ויצגם לפני
 ג פרעה: ויאמר פרעה אל-אחיו
 מה-מעשיכם ויאמרו אל-
 פרעה רעה רעה צאן עבדיך גם-

ד אנחנו גם-אבותינו: ויאמרו
 אל-פרעה לגור בארץ באנו
 כי-אין מרעה לצאן אשר
 לעבדיך כי-כבד הרעב בארץ
 כנען ועתה ישבו-נא עבדיך
 ה בארץ גשן: ויאמר פרעה אל-
 יוסף לאמר אביך ואחיק באו
 ו אליך: ארץ מצרים לפניך הוא
 במיטב הארץ הושב את-אביך
 ואת-אחיק ישבו בארץ גשן
 ואם-יודעת ויש-בם אנשי-חיל
 ושמתם שרי מקנה על-אשר-
 ז לוי: ויבא יוסף את-יעקב אביו
 ויעמדהו לפני פרעה ויברך
 ח יעקב את-פרעה: ויאמר
 פרעה אל-יעקב כמה ימי שני
 ט חייה: ויאמר יעקב אל-פרעה
 ימי שני מגורי שלשים ומאת
 שנה מעט ורעים היו ימי שני
 חיי ולא השיגו את-ימי שני
 חיי אבתי בימי מגוריהם:
 י ויברך יעקב את-פרעה ויצא
 יא מלפני פרעה: ויושב יוסף
 את-אביו ואת-אחיו ויתן להם
 אחזה בארץ מצרים במיטב
 הארץ בארץ רעמסס כאשר
 יב צוה פרעה: ויכלכל יוסף את-
 אביו ואת-אחיו ואת כל-בית
 יג אביו לחם לפי הטף: ולחם
 אין בכל-הארץ כי-כבד הרעב

מאד ותלה ארץ מצרים וארץ
 יד כנען מפני הרעב: וילקט יוסף
 את-כל-הכסף הנמצא בארץ-
 מצרים ובארץ כנען בשבר
 אשר-הם שברים ויבא יוסף
 טו את-הכסף ביתה פרעה: ויתם
 הכסף מארץ מצרים ומארץ
 כנען ויבאו כל-מצרים אל-
 יוסף לאמר הבה לנו לחם
 ולמה נמות נגדה כי אפס כסף:
 טו ויאמר יוסף הבו מקניכם
 ואתנה לכם במקניכם אם-
 יז אפס כסף: ויביאו את-
 מקניהם אל-יוסף ויתן להם
 יוסף לחם בסוסים ובמקנה
 הצאן ובמקנה הבקר ובחמרים
 וינהלם בלחם בכל-מקניהם
 יח בשנה ההוא: ותתם השנה
 ההוא ויבאו אליו בשנה
 השנית ויאמרו לו לא-נכחד
 מאדני כי אם-תם הכסף
 ומקנה הבהמה אל-אדני לא
 נשאר לפני אדני בלתי אם-
 טז גוינתנו ואדמתנו: למה נמות
 לעיניך גם-אנחנו גם אדמתנו
 קנה-אתנו ואת-אדמתנו
 בלחם ונהיה אנחנו ואדמתנו
 עבדים לפרעה ותן זרע ונחיה
 ולא נמות והאדמה לא תשם:
 כ ויקן יוסף את-כל-אדמת

אייאם סנין חייתך: 9. ויאמר - וקאל יעקוב אלא פרעון אייאם סנין מסכני מייה ותלתין סניה מן קליל וראדיין כאנו אייאם סנין חייתך ולם לחקו אלא אייאם סנין חייתך אבאתי פי אייאם מסכנהון: 10. ויברך - וברך יעקוב אלא פרעון וברג מן קדם פרעון: 11. ויושב - וגלס יוסף אלא אבו ואלא אכוותו ועטא ליהון מילך פי ארץ מצר פי אחסן אלארץ פי ארץ רעמסס כאלדי ווצה פרעון: 12. ויכלכל - וקוות יוסף אלא אבו ואלא אכוותו ואלא גמיע בית אבו טועאם לקאד טיפיל: 13. ולחם - וטועם ליס פי גמיע אלארץ אין תיקיל גוע גרא ולהתית ארץ מצר וארץ כנען מן קדאם אלגוע: 14. וילקט - ולקט יוסף אלא גמיע אלפיצה אלנווגאר פי ארץ מצר ופי ארץ כנען פיל מגאל אלדי הימא בייעין וגאב יוסף אלא אלפיצה בית פרעון: 15. ויתם - וכלץ אלפיצה מן ארץ מצר ומן ארץ כנען ואיגו גמיע מצריין אלא יוסף קאיילא האת לינא טועם ואליש נמות קבלך אין כלץ אלפיצה: 16. ויאמר - וקאל יוסף האתו בושכון ואעטי ליכון פי בושכון אנכאן כלץ אלפיצה: 17. ויביאו - וגאבו אלא בושהון אלא יוסף ועטא ליהון יוסף טועם פיל כיל ופיל בוש אלגנאם ופי בוש אלבקר ופיל חאמיר וקוותהון פיל טועם פי גמיע בושהון פי דאליך אלסניה: 18. ותתם - וכמלית דאליך אלסניה ואיגו אליה פי סנת תאנייה וקאלו לו לם ננכור מן סידי פלאכין כלאץ אלפיצה ומן בוש אלכהימיה אלא סידי לם תבקא קדאם סידי ליליס אנכאן גסדנא וארצינא: 19. למה - אליש נמות לחצרתך איצא נחנא איצה אראצינא שתירי לינא ואלא אראצינא פיל טועם ונסיר נחנא וארצינא עביד לפרעון ועטי זרע ונעיש ולם נמות ואלארץ לם תסתווחיש: 20. ויקן - ושתרא יוסף אלא גמיע ארץ מצר לפרעון אין באעו מצריין רגול חקלתו אין קווי עליהון גוע וצארית

ליפצי קידמו גשנה ואיגו ארץ גושן: 29. ויאסר - וסרג יוסף מרכובו וטיליע למלאקית ישראל אבו גושנה ותביין אליה ונטב עלא עינקו וביכי עלא עינקו עאר: 30. ויאמר - וקאל ישראל אלא יוסף אמות הל מרא בעד נצורי אלא וגהך אין ערך עאיש: 31. ויאמר - וקאל יוסף אלא אכוותו ואלא בית אבו אטלע ואכביר לפרעון ותקול אליה אכוותי ובית אבי אלדי פי ארץ כנען איגו אלי: 32. והאנשים - ואלארגל רעיאן גנאם אין ארגל בוש כאנו וגנמהון ובקרהון וגמיע אלדי ליהון גאבו: 33. והיה - ויכון אין ינאדי ליכון פרעון ויקול איש צנעיתכון: 34. ואמרתם - ותקולו ארגל בוש כאנו עבידך מן זיגרנא וחיתא הלאן איצא נחנא איצא אבתנא פי סבאב תגלסו פי ארץ גושן אין כריהית מצר גמיע רעיאן גנאם:

מז

1. ויבא - ואיגא יוסף וכבאר לפרעון וקאל אבי ואכוותי וגנמהון ובקרהון וגמיע אלדי ליהון איגו מן ארץ כנען והוודהון פי ארץ גושן: 2. ומקצה - ומן טרף אכוותו אכד כמס ארגל ווקפהון קידם פרעון: 3. ויאמר - וקאל פרעון אלא אכוותו אש צנעיתכון וקאלו אלא פרעון רעיאן גנאם עבידך איצא נחנא איצא אבתנא: 4. ויאמרו - וקאלו אלא פרעון ליניסכון פיל ארץ גינא אין ליס מרעה לל גנאם אלדי לעבידך אין תיקיל אלגוע פי ארץ כנען והלאן יגלסו הלאן עבידך פי ארץ גושן: 5. ויאמר - וקאל פרעון אלא יוסף קאיילא אבוך ואכוותך איגו אליך: 6. <ארץ> - ארץ מצר קידמך היא פי אחסן אלארץ גאליס אלא אבוך ואלא אכוותך יגלסו פי ארץ גושן ואנכאן תעריף ומווגוד פיהון ארגל דוחיל ותווכלהון רייסא בוש עלא אלדי לי: 7. ויבא - וגב יוסף אלא יעקוב אבו ווקפו קדם פרעון וברך יעקוב אלא פרעון: 8. ויאמר - וקאל פרעון אלא יעקוב אש קאד

מז

12. לפי - וכן ג. ב: לתים - לפה. 13. ותלה - והתעייפה. ב: ואתגלוועית - ורעבת. ג: ותיעבית - ועייפה, כתיא (ואשתלחי עמא), וכדברי רש"י: כמו

ותלאה. לשון עייפות. כתרנוסו. 14. שברים - סוכרים. ב: שאריין - קונים, בעקבות תיא (וכנין). 17. וינחלם - וכלכלם, וכן ג. ב: וסקהון - והוכלם. 19. זרע - ב: בידר - תבואה, טרן, ערטה, וכן בפסוק 23.

מצרים לפרעה כי-מכרו
 מצרים איש שדהו כי-חזק
 עליהם הרעב ותהי הארץ
 לפרעה: ואת-העם העביר
 אתו לערים מקצה גבול-
 מצרים ועד-קצהו: רק אדמת
 הכהנים לא קנה כי חק
 לכהנים מאת פרעה ואכלו
 את-חקם אשר נתן להם פרעה
 על-פן לא מכרו את-אדמתם:
 ויאמר יוסף אל-העם הן קניתי
 אתכם היום ואת-אדמתכם
 לפרעה הא-לכם זרע וזרעתם
 את-האדמה: והיה בתבואת
 ונתתם חמישית לפרעה
 וארבע הידת יהיה לכם לזרע
 השדה ולאכלכם ולאשר
 בבתיכם ולאכל לטפכם:
 ויאמרו החיתנו נמצא-חן
 בעיני אדני והיינו עבדים
 לפרעה: וישם אתה יוסף לחק
 עד-היום הזה על-אדמת
 מצרים לפרעה לחמש רק
 אדמת הכהנים לבדם לא
 היתה לפרעה: וישב ישראל
 בארץ מצרים בארץ גשן
 ויאחזו בה ויפרו וירבו מאד:
 ויחי יעקב בארץ מצרים שבע
 עשרה שנה ויהי ימי-יעקב
 שני חייו שבע שנים וארבעים

כט ומאת שנה: ויקרבו ימי-
 ישראל למות ויקרא לבנו
 ליוסף ויאמר לו אם-נא
 מצאתי חן בעיניך שים-נא
 ידך תחת ירכי ועשית עמדי
 חסד ואמת אל-נא תקברני
 במצרים: ושכבתי עם-אבתי
 ונשאתני ממצרים וקברתני
 בקברתם ויאמר אנכי אעשה
 כדברך: ויאמר השבעה לי
 וישבע לו וישתחו ישראל
 על-ראש המטה:
 ויהי אחרי הדברים האלה
 ויאמר ליוסף הנה אביה חלה
 ויקח את-שני בניו עמו את-
 מנשה ואת-אפרים: ויגד
 ליעקב ויאמר הנה בנה יוסף
 בא אליה ויתחזק ישראל וישב
 על-המטה: ויאמר יעקב אל-
 יוסף אל שדי נראה אלי בלוז
 בארץ כנען ויברך אתי: ויאמר
 אלי הנני מפרך והרביתך
 ונתתיך לקהל עמים ונתתי
 את-הארץ הזאת לזרעה
 אחריה אחזת עולם: ועתה
 שני-בניך הנולדים לה בארץ
 מצרים עד-באי אליה מצרימה
 ליהם אפרים ומנשה פראובן
 ושמעון יהיו-לי: ומולדתך

אשר-הולדת אחריהם לה
 יהיו על שם אחיהם יקראו
 בנחלתם: ואני בבאי מפרץ
 מטה עליו רחל בארץ כנען
 בדרך בעוד כברת-ארץ לבא
 אפרתה ואקברה שם בדרך
 אפרת הוא בית לחם: וירא
 ישראל את-בני יוסף ויאמר
 מי-אלה: ויאמר יוסף אל-
 אביו בני הם אשר-נתן לי
 אלהים בזה ויאמר קחם-נא
 אלי ואברכם: ועיני ישראל
 כבדו מזקן לא יוכל לראות
 ויגש אתם אליו וישק להם
 ויחבק להם: ויאמר ישראל
 אל-יוסף ראה פניך לא פללתי
 והנה הראה אתי אלהים גם
 את-זרעך: ויוצא יוסף אתם
 מעם ברכיו וישתחו לאפיו
 ארצה: ויקח יוסף את-שניהם
 את-אפרים בימינו משמאל
 ישראל ואת-מנשה בשמאלו
 מימין ישראל ויגש אליו:
 וישלח ישראל את-ימינו
 וישת על-ראש אפרים והוא
 הצעיר ואת-שמאלו על-ראש
 מנשה שכל את-ידיו כי מנשה
 הבכור: ויברך את-יוסף ויאמר
 האלהים אשר התהלכו אבתי
 לפניו אברהם ויצחק האלהים

אפרים: 2. ויגד - וכבר ליעקוב וקאל הוודא בנך יוסף איגא אליך ותקווא ישראל וגלס עלא אלפרסיה: 3. ויאמר - וקאל יעקוב אלא יוסף טאיק אלכאפי אתגלא אלויי פי לוז פי ארץ כנען וברך אלי: 4. ויאמר - וקאל אלי הוודאני מינימך ואכתרך ואגעלך לגוק אומם ואגעל אלא אלארץ האדי לנסלך תבעך מילך אלדהו: 5. ועתה - והלאן תנין בניך אלמוולודין לך פי ארץ מצר חיתא מגי אליך למצר לי הימה אפרים ומנשה כראובן ושמעון יכונו לי: 6. ומוולדתך - ומוולדתך אלדי תכליף תבעהון לך יכונו עלא איסים אכוותהון יתסמו פי ורתתהון: 7. ואני - ואנא פי מגי מפרדן <מתית> עלי רחל פי ארץ כנען פי טריק פי עאד כימיקדר מיל מין אלארץ למגי לאפרת ודפנתהא תם פי טריק אפרת היא בית לחם: 8. וירא - ונצר ישראל אלא בנין יוסף וקאל מנין הדולי: 9. ויאמר - וקאל יוסף אלא אבו בניני הימה אלדי עטא לי אלרב הינא וקאל קדמהון הלאן אלוי ואברכהון: 10. ועיני - ועיון ישראל תקלו מן אלכתייאריה לם יגציר לינצור וקדם ליהון אליה וקבל ליהון וענק ליהון: 11. ויאמר - וקאל ישראל יוסף נצור וגהך לם צדקת ליאקשע והוודה ארווה לי אלרב איצא אלא נסלך: 12. ויוצא - וכרג יוסף ליהון מן ענד רכאבו וסגד לווגהו על ארץ: 13. ויקח - ואכד יוסף אלא תנינהון אלא אפרים פי ימינו מן שמאל ישראל ואלא מנשה פי שמאלו מן ימין ישראל וקדם אליה: 14. וישלח - ומד ישראל אלא ימינו וגעל על ראס אפרים והוא אלזגיר ואלא שמאלו עלא ראס מנשה פרו אלא ידיה אין מנשה אלכיביר: 15. ויברך - וברך אלא יוסף וקאל אלרב אלדי תמאצו אבאתי קידמו אברהם ויצחק אלרב מקוויית

אלארץ לפרעון: 21. ואת - ואלא אלקום פוות אלו לל קורא מן טרף תיכים מצר וחיתא טראפו: 22. רק - פקט ארץ ליקסוס לם שתרא אין ריסיס ליקסוס מן ענד פרעון ויאכלו אלא רסמהון אלדי עטא ליהון פרעון עלא דאליך לם באעו אלא אראציהון: 23. ויאמר - וקאל יוסף אלא אלקום הוודא שתארית ליכון אליום ואלא אראציוון לפרעון האיי ליכון זרע ותזרעו אלא אלארץ: 24. והיה - ויכון פי טלוע למגלאת ותעטו כימיס לפרעון וארבע טוק יכון ליכון לזרע אלחקליה ולאכילכון ולאלי פי ביותכון ולל אכל לטפלכון: 25. ויאמרו - וקאלו עיישתנא נווגד חץ פי חצרית סידי ונסיר עביד לפרעון: 26. וישם - וגעל ליהא יוסף ליל ריסיס חיתא אליום האדא עלא ארץ מצר לפרעון לל כימיס פקט ארץ ליקסוס לווחדהון לם כאנית לפרעון: 27. וישב - וגלס ישראל פי ארץ מצר פי ארץ גוטן וסתמלכו פיהא ונמיו וכתרו גרא: 28. ויחי - ועש יעקוב פי ארץ מצר סבתעטר סניה וכאן אייאם יעקוב סנין חייתו מייה וסבעה וארבעין סניה: 29. ויקרבו - וקרבו אייאם ישראל לימות ונדא לאבנו ליוסף וקאל לו אנכאן הלאן וגדת חץ פי חצרתך געל הלאן ירך תחת ורכי ותצנע מעי פצל וחק לא הלאן תדפני פי מצר: 30. ושכבתי - ואטגיע מע אבאתי ותחמלני מן מצר ותדפיני פי מדפי[נ]תון וקאל אנא אצנע כי כלמאך: 31. ויאמר - וקאל חליף לי וחלף לו וסגד ישראל עלא ראס אלפרסיה:

מח

1. ויחי - וכאן בעד אלכלם הדולי וקאל ליוסף הוודא אבוך מריץ ואכד אלא תנין בנינו מעו אלא מנשה ואלא

לראות, ומעין זה ב: כמנת. ג: הסכת - חשכתי - נרדפים. 14. שכל - פילג, וכן ב: ג: צלאח - השכיל, כת"א ורש"י: כתרנומו. אחכימנן, כהשכל וחכמה השכיל את ידיו. 15. חתחלכו וגו' - וכן ב: אשר התהלכתי לפניו מנעוריי עד היום הזה. מעורדי - מנעוריי, וכן ב.

22. הכהנים - וכן ב: כמרים, בעקבות ת"א (כומריא), וכן בפסוק 26, בדומה לנהוג בשרח המערבי, ראה בריאשר 1998, עמ' 28. וראה עתה אבישור 2001, עמ' 73-75. 24. חידת - ב: אלקיסמת - חלקים. ולאכל - ולאוכל. ב: וליתטעמו - ותאכילו.

מח

10. מזקן - ב: מן שיוכייה. ג: שיכוכייה - נרדפים. 11. פללתי - האמנתי